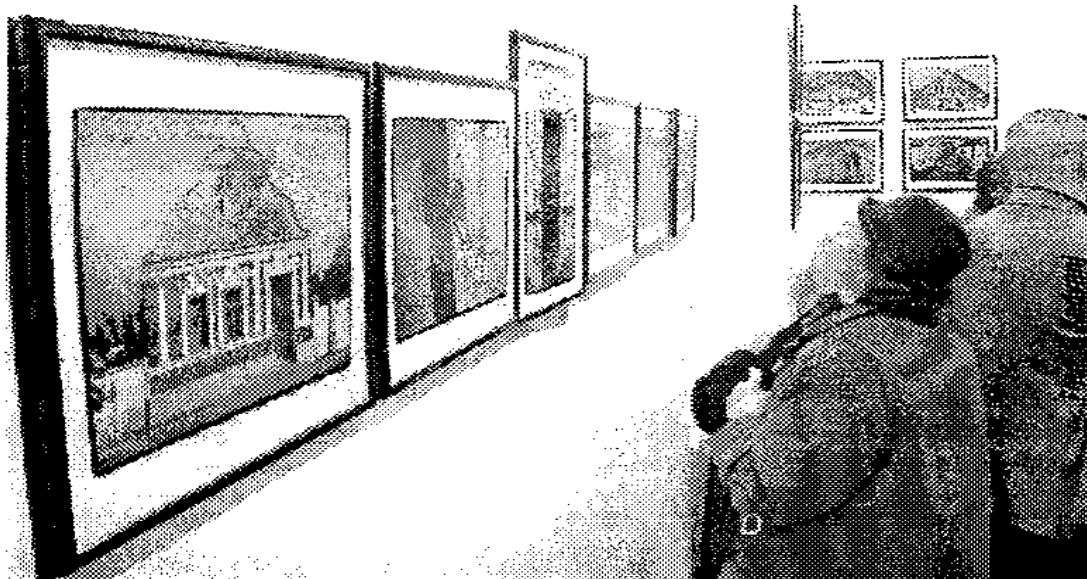

Izložba fotografija slovačkih kuća Ondreja Mihalja otvorena u „Foto, kino i video savezu Vojvodine“

Lepota koja polako nestaje

U svakom naseljenom mestu gde žive Slovaci naišao sam na zapuštene, dopola propale ili potpuno uništene slovačke kuće. Gledano okom fotografa, ove ruine su na jedan način divne i dragocene, a na drugi tužne, kao da je u njima stalo vreme – objašnjava Mihalj

Ako posetite galeriju „Foto, kino i video saveza Vojvodine“ (Nikole Pašića 34) u narednih nekoliko dana, možete pogledati postavku izložbe fotografija Ondreja Mihalja pod nazivom *Lepota slovačkih vojvođanskih kuća koja polako nestaje*. Autor se bavi istraživanjem ostataka negdašnje arhitektonske građe slovačkih kuća u Vojvodini, napominjući da su jedini mogući izvori saznanja o tome kako su izgledale vojvođanske kuće pre dve stotine godina dosad bile knjige i istorijski arhiv. Na način istraživača putnika, fotograf Ondrej Mihalj svojim objektivom pokušava da ovekoveči ostatke slovačkih kuća u Vojvodini, čiji su arhitektonski elementi mlađi od 150. godina. Po rečima autora, uprkos tome što je većina kuća koje je zabeležio svojim fotoaparatom sazidana tridesetih godina 20. veka, pravih i autentičnih primeraka slovačke arhitekture ima sve manje.

„U svakom naseljenom mestu gde žive Slovaci naišao sam na zapuštene, neočuvane okosnice, često dopola propale ili potpuno uništene slovačke kuće. Gledane okom fotografa, ove ruine su na jedan način divne i dragocene, a na drugi tužne, kao da je u njima stalo vreme. Ne mislim da će sve te kuće koje sam zabeležio nestati, ali u Kova-

čici, na primer, danas možemo naći jedva desetak građevina kojima sa sigurnošću možemo pripisati epitet slovačke arhitekture“, objašnjava za *GL* Ondrej Mihalj, podsećajući na to da su njegove slike nastale na tokom putovanja kroz deset vojvođanskih sela, i da je svako slovačko selo negovalo sopstvene specifičnosti pri dekoraciji. „Ono što je specifično za Petrovac uzalud biste tražili u Kovačici, i obrnuto. U pitanju je bogatstvo sadržaja i raznolikosti. Neke kuće koje sam fotografisao stare su i više od sto godina, ali specifični arhitektonski elementi samo čekaju svoj nestanak. Ovom izložbom sam pokušao da ljude podsetim na vrednosti koje su oko njih i koje ih vezuju za daleke preteke, iako sam svestan da se slovačka arhitektura, kao ni bilo koja druga, ne može sačuvati u netaknutom obliku. Ipak, moramo pokušati nešto od toga sačuvati“.

Ondrej Mihalj je rođen 1956. godine u Silbašu, a u Kanadi živi od 1967. godine. Od 1995. godine nalazi se na čelu Centra za kulturu i kulturno nasleđe Slovaka u Kanadi. Jedna od njegovih monumentalnih postavki nosi naziv *Slovaci u Kanadi*, koja je 2002. godine izlagana u Kanadi i Slovačkoj.

S. Nikić